

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 1288/19.02.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.58 din Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii (b26/06.02.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea art.58 din Legea nr.360/2023 privind sistemul public de pensii (b26/06.02.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 19.02.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă creează o discriminare pozitivă în favoarea angajaților care au locuit cel puțin 30 de ani în Slatina și pe o rază de 8 km în jurul acestei localități, față de persoanele care au locuit în alte zone afectate de poluare. În egală măsură, poate duce la discriminare prin acordare de deducere pentru vârsta de pensionare pentru oameni care locuiesc în zonă și neacordare de deducere pentru oameni care prestează munca în condiții deosebite sau condiții speciale;
- Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare, a setat deja o serie de principii cheie, inclusiv categoriile de persoane

afectate și cele care pot ieși anticipat la pensie. O modificare a legii pentru introducerea modificării prevăzute de prezenta propunere legislativă va crea o excepție în privința aplicării legii, ceea ce ar putea conduce la discriminarea unor alte localități aflate în situații asemănătoare;

- fostul art. 65 alin. (5) din Legea nr. 263/2010, în forma sa inițială, viza doar trei orașe în care locuiau persoanele care beneficiau de pensia anticipată parțială din cauza poluării, respectiv: Baia Mare, Copșa Mică și Zlatna. Ulterior, au existat numeroase adăugiri în cuprinsul acestui articol, iar excepțiile au devenit o regulă, iar reglementarea este inoportună, deoarece va deschide o „porțiță” pentru noi modificări. Chiar și în forma propusă, persoanele care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele de prelucrare a minereurilor neferoase cu conținut de cupru, plumb, sulf, cadmiu, arseniu, zinc, mangan, fluor, clor, a pulberilor metalice și/sau de coxs metalurgic, precum și a emisiilor de amoniac și derivate, nu s-au aflat doar în municipiul Slatina, ci, la momentul adoptării Legii nr. 144/2017 pentru modificarea alin. (5) al art. 65 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, și în Baia Mare, Copșa Mică, Zlatna, Târgu Mureș, Turnu Măgurele și Râmnicu Vâlcea;
- detaliile tehnice prezentate în propunerea legislativă sunt eronate/ neactualizate. Cuvele de electroliză sunt capotate de mai bine de 15 ani – emisiile de fluoruri sunt reduse. Nu sunt precizări cu privire la emisiile de monoxid și dioxid de carbon, de la procesul de electroliză. Emisiile de dioxid de sulf sunt de la Secția Anozii, nicidecum de la Secția Electroliză. De mai bine de 2 ani a fost redusă producția de aluminiu electrolitic din cauza costurilor ridicate cu energia – mai funcționează doar o hală de electroliză. Prin urmare, propunerea de pensionare anticipată cu 2 ani, fără penalizare, pe motivul condițiilor de mediu din municipiul Slatina și 8 km în jurul orașului nu are susținere cu detalii tehnice;
- propunerea legislativă are un impact bugetar nespecificat, atât ca sumă cât și ca sursă de finanțare, generând o creștere a deficitului bugetului de asigurări sociale, contribuind astfel la creșterea lipsei de sustenabilitate a acestui buget, mai ales în contextul actual bugetar foarte dificil și în perspectiva deloc pozitivă a sustenabilității pe termen mediu al bugetului asigurărilor sociale. Acest buget urmează a suferi și un impact bugetar semnificativ din cauza distribuției inegale a angajaților pe categorii de vârstă, o cohortă consistentă urmând a atinge vârsta de pensionare începând cu anul 2029 (persoanele născute în perioada 1967 – 1969, cea mai numeroasă în distribuția pe vârste a populației României);
- concluzionând, inițiativa ridică probleme de echitate și discriminare între beneficiari:

- se creează un tratament preferențial pentru locuitorii din Slatina, excluzând alte localități care au fost recunoscute anterior prin Legea nr. 263/2010 ca fiind afectate de poluare remanentă;
- această selecție limitată poate fi considerată discriminatorie, în sensul art. 16 din Constituția României, care prevede egalitatea cetățenilor în fața legii. Excluderea altor localități afectate de poluare creează o diferențiere artificială între persoane aflate în situații similare;
- o măsură echitabilă ar fi extinderea listei localităților eligibile pe baza unor studii de impact asupra sănătății și poluării, pentru a evita o aplicare arbitrară a beneficiului propus;
- soluția legislativă prezintă contradicții cu principiile contributivității și sustenabilității sistemului de pensii:
 - conform principiului contributivității din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, beneficiile acordate trebuie să fie corelate cu contribuțiile achitate de-a lungul perioadei de activitate;
 - reducerea vârstei de pensionare fără penalizare pentru o anumită categorie de persoane, fără o analiză clară a impactului bugetar, poate afecta sustenabilitatea financiară a sistemului public de pensii;

Președinte,

Sterică FUDULEA